

بررسی عملکرد ارقام بامیه در منطقه سیستان

علی احمدی، حمزه، حسین جهانتیغی و حسن رستمی

مرکز تحقیقات کشاورزی زابل

بامیه با نام علمی *Hibiscus esculentus* گیاهی است خودکشن که مبداء آن آسیا و افریقا می‌باشد. این گیاه به سرمای محیط حساس است و نواحی گرمسیر و نیمه گرمسیر مناسبترین اقلیم جهت کشت و کار بامیه است. بامیه به صورت خام و پخته مصرف می‌گردد و از لحاظ داشتن ویتامین‌های A, B, C و عناصر منگنز و کبالت بر تندرستی و تنظیم غدد داخلی سودمند است. همچنین به علت داشتن لعاب ویژه به همراه الیاف سلولزی جدار میوه، به هضم غذا کمک نموده و موجب بهبود کار دستگاه گوارش می‌شود.

به منظور دستیابی به رقم برتر بامیه از لحاظ کمی و کیفی و سازگاری با شرایط آب و هوایی منطقه سیستان، این آزمایش در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی در ۴ تکرار و به مدت دو سال (۱۳۷۴ و ۱۳۷۵) در ایستگاه زهک مرکز تحقیقات کشاورزی زابل با ۹ رقم بامیه ارسالی از بخش تحقیقات سبزی و صیفی به همراه رقم محلی زابل جمعاً ده رقم (به شرح جدول ۱) انجام شد. مراقبتهای زراعی از جمله وجین، سله شکنی، کود اوره به صورت سرک، آبیاری، مبارزه با آفات به موقع انجام شد. ویژگی‌های زراعی، مورفولوژیکی و فنولوژیکی بوته و میوه ارقام بامیه شامل صفات تعداد روز از کاشت تا سبز شدن، گل دادن، اولین چین،

اولین تا آخرین چین، دوره رویش، تعداد چین، ارتفاع بوته، طول میوه، قطر میوه، رنگ میوه، تعداد حفره، وزن میوه و عملکرد ارقام اندازه‌گیری شده است.

نتیجه تجزیه واریانس مرکب دو ساله نشان داد که بامیه رقم محلی زابل با عملکرد ۸۱۵/۲۸ تن در هکتار در سطح ۱٪ بالاترین تولید را داشته است. ویژگی‌های میوه بامیه محلی زابل عبارتند: طول میوه ۸/۹ سانتی‌متر، قطر میوه ۱/۸ سانتی‌متر، رنگ میوه سبز روشن، وزن متوسط میوه ۱۳/۵ گرم، بدون خار بوده و دارای طعم و مزه خوب است. به علت داشتن دیواره ضخیم‌تر و تردتر برای مصرف تازه‌خوری، کنسرو و استفاده در غذا مناسب بوده و قابل توصیه برای منطقه سیستان و مناطق مشابه می‌باشد.